

Akademikeres indkomst før og efter pensionering

Analyserapport 2019:1
Lene Back Kjærsgaard

**Forsikring
& Pension**

Indhold

1. Indledning og sammenfatning	3
2. Akademikere sammenlignet med andre uddannelser	4
3. Udviklingen i dækningsgraden.....	5
4. Tilbagetrækning og dækningsgrad	8
5. Akademikeres dækningsgrad fordelt på uddannelsesretning	10
6. Konklusion.....	14
A. Bilag om dækningsgrader for 65-årige i 2006 og 2007	15
B. Bilag om gruppering af akademiske uddannelser	16
C. Bilag om indkomster for akademikere	17

Analyserapport 2019:1
Akademikeres indkomst
før og efter pensionering
Forsikring & Pension

1. Indledning og sammenfatning

Denne rapport sammenligner de nuværende akademikeres indkomst som pensionist med deres indkomst før pensionering. Til sammenligningen anvendes data fra Danmark Statistik fra årene 1995-2017.

Når man bliver pensionist, oplever mange, at forbrugsmulighederne formindskes, da de har en lavere indkomst, end før de blev pensioneret. Pensionisters indkomst, i forhold til før de blev pensioneret, kan udtrykkes ved nettodækningsgraden, som sammenligner 65-årige folkepensionisters disponible indkomst med deres disponible indkomst som 58-årige.

Indkomsten som 58-årige og 65-årige afhænger af flere forhold, herunder ens pensionsformue, tidspunkt for tilbagetrækning og samfundsøkonomiske forhold. Dette ses der nærmere på i denne rapport. Overstående forhold varierer på tværs af befolkningen i Danmark. I denne rapport er der valgt at fokusere på akademikeres nettodækningsgrad – både samlet og for de enkelte akademiske uddannelsesretninger.

Resultaterne er:

- Pensionerede akademikere har en disponibel indkomst, som i gennemsnit er 18 pct. lavere end deres indkomst som 58-årige.
- Akademikeres nettodækningsgrad er den højeste sammenlignet med andre videregående uddannelsesniveauer samt faglærte. Eksempelvis er faglærtes indkomster som pensionister 23 pct. lavere end deres indkomst som 58-årige. Nettodækningsgraden for ufaglærte er højere end for akademikere.
- Dækningsgraden svinger fra år til år, da der er forskel på, hvor meget de enkelte akademikere har sparet op til pension, og da de samfundsøkonomiske forhold er forskellige. I 2009 og 2012 er dækningsgraden 80 pct., mens i 2016 er dækningsgraden steget til 87 pct, hvorefter den i 2017 er faldet til 82 pct.
- Den væsentligste grund til at akademikere har en høj dækningsgrad, er, at der er mange akademikere, som vælger at blive ved med at arbejde, også selvom de har mulighed for at gå på pension.
- Der er stor spredning på dækningsgraden inden for akademikeres uddannelsesretninger: De laveste gennemsnitlige dækningsgrader findes hos akademikere inden for pædagogik, mens de højeste gennemsnitlige dækningsgrader findes hos dyrlæger samt akademikere inden for fødevarer og landbrug mv.
- De fleste akademikere har en privattegnet og/eller en arbejdsmarkedspension, men størrelsen af pensionsformuen varierer dog meget inden for de akademiske uddannelsesretninger. Læger, tandlæger og farmaceuter samt ingeniører har den største pensionsformue, mens arkitekter og akademikere inden for pædagogik har den laveste pensionsformue.

Rapporten starter med at sammenligne akademikeres nettodækningsgrad med andre uddannelsesgrupper. I det efterfølgende afsnit beskrives udviklingen i nettodækningsgraden, og det belyses hvilke samfundsøkonomiske forhold, som kan påvirke dækningsgraden. I afsnit 4 beskrives, hvorledes tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet kan påvirke dækningsgraden. I afsnit 5 sammenlignes dækningsgraden for de forskellige akademikeres uddannelsesretninger samt deres indkomst som pensionist.

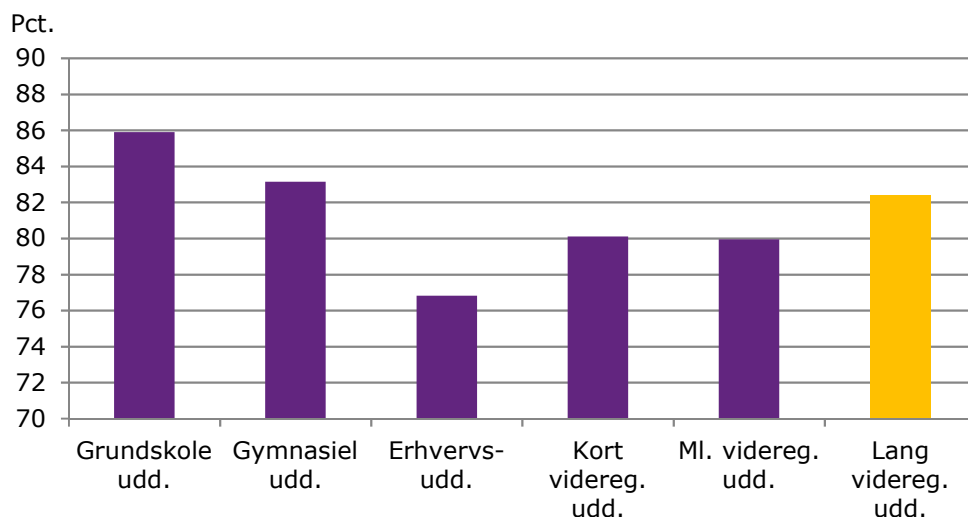
2. Akademikere sammenlignet med andre uddannelser

Når man bliver pensionist, oplever mange, at forbrugsmulighederne formindskes. Ændringen kan måles ved nettodækningsgraden. Nettodækningsgraden kan beregnes ved at sammenligne 65-årige folkepensionisters disponible indkomst med deres disponible indkomst som 58-årige, jf. boks 1. En nettodækningsgrad på under 100 pct. betyder, at indkomsten som pensionist er lavere end før pensionering, og omvendt, hvis den er over 100 pct. En høj nettodækningsgrad kan både forekomme, hvis indkomsten som 58-årige er lav, og hvis indkomsten som 65-årige er høj.

For akademikere er den gennemsnitlige nettodækningsgrad på 82 pct. i 2017, dvs. deres indkomst som pensionist er 18 pct. lavere end som 58-årige. Akademikere har den laveste forskel på indkomsten før og efter pensionering blandt de videregående uddannelser samt erhversuddannelser jf. figur 1. Eksempelvis er faglærtes indkomster som pensionister 23 pct. lavere end deres indkomst som 58-årige, mens de korte og mellemlange videregående uddannelser er 20 pct. lavere.

Den gennemsnitlige nettodækningsgrad for pensionister med en grundskole uddannelse eller en gymnasial uddannelse er begge højere end den tilsvarende for akademikere. Årsagen hertil skal findes i en lavere disponibel indkomst som 58-årig, og dermed en større dækningsgrad.

Figur 1. Nettodækningsgrad fordelt på uddannelsesgrupper, 2017

Anm.: I figuren indgår folkepensionister, som fylder 66 år i 2017. Indkomsten i 2017 sammenlignes med indkomsten i det kalenderår de fylder 59 år. Ydelser fra aldersopsparing og kapitalpension indgår ikke i beregningerne. Der er kun medtaget dækningsgrader mellem 0 og 250 pct.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmark Statistik.

Boks 1. Definition af nettodækningsgrad

Pensionisters dækningsgrad er defineret som indkomsten som 65-årige pensionist i forhold til indkomsten som 58-årige.^{A)} Nettodækningsgraden beregnes ved at sammenligne deres disponible indkomst. Den disponible indkomst består af indkomster tillagt en beregnet lejeværdi for egen bolig for personer med en ejerbolig fratrukket skatter og renteudgifter.

Disponibel indkomst =
+ erhvervsindkomst efter bidrag til pension
+ overførselsindkomst
+ formueindkomster
+ udbetalte private pensioner
+ restindkomster
+ lejeværdi af egen bolig
- indkomstskatter
- fradrag af renteudgifter

Indkomsterne er erhvervsindkomst, overførselsindkomst fx folkepension, formueindkomster såsom renter og afkast af aktier, årlige løbende udbetalinger fra private pensioner såsom ratepension og livrente og restindkomst fx tilbagebetalt efterlønsbidrag og honorarer. Udbetalinger fra aldersopsparring og kapitalpension indgår ikke i beregningerne. Lejeværdien for egen bolig indgår i den disponible indkomst for at kunne sammenligne lejeres og boligejeres opsparings- og forbrugsmuligheder.^{B)} Udover indkomsten som pensionist er der også mulighed for at bruge af en eventuel formue. Forbrug af formuen indgår ikke i nettodækningsgraden, udover at lejeværdien af egen bolig til en vis grad udtrykker den beregnede boligydelse fra ens bolig.

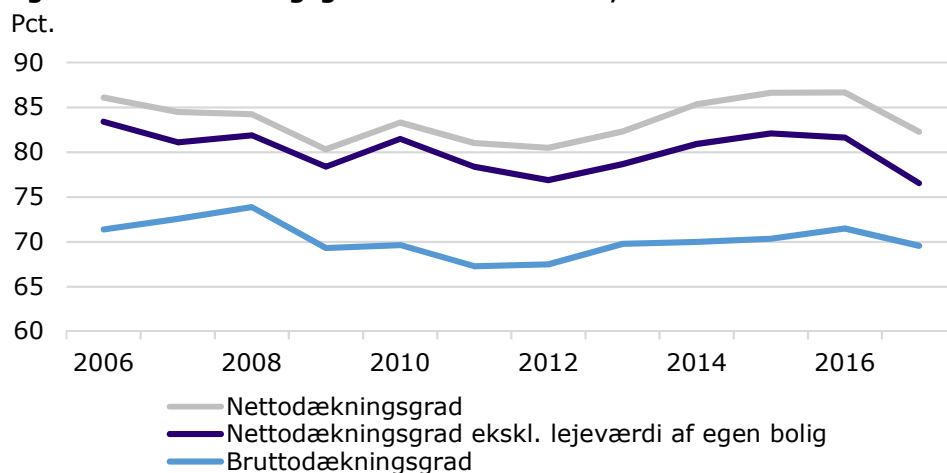
A) Der tages udgangspunkt i kalenderåret, hvor personerne primo året er hhv. 65 år og 58 år, dvs. indkomsterne sammenlignes for kalenderåret, hvor de er hhv. 65-66 år og 58-59 år. Alle akademikere indgår i opgørelsen – både 58-årige på og uden for arbejdsmarkedet. Den disponible indkomst som 58-årige bliver fremskrevet med DA's lønstigningstakt, så indkomsten for 58-årige og 65-årige er sammenlignelige.

B) Kilde: Danmark Statistiks definition af disponibel indkomst, jf. DISPON_13 i Times.

3. Udviklingen i dækningsgraden

Dækningsgraden svinger fra år til år, da der er forskel på, hvor meget de enkelte akademikere har sparet op til pension, og da de samfundsøkonomisk forhold er forskellige. I perioden 2006 til 2017 varierer nettodækningsgraden fra 80 pct. til 87 pct., og dækningsgraden er lavere i årene med lavkonjunktur (2009-13) i forhold til årene med højkonjunktur, jf. figur 2.

Figur 2. Nettodækningsgrad for akademikere, 2006-2017

Anm.: I figuren indgår folkepensionister, som fylder 66 år i det pågældende kalenderår. Indkomsten sammenlignes med indkomsten i det kalenderår de fylder 59 år. Ydelser fra aldersopsparing og kapitalpension indgår ikke i beregningerne. Der er kun medtaget dækningsgrader mellem 0 og 250 pct.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmark Statistik.

Nettodækningsgraden indeholder flere forskellige indkomstkompener, som afspejler de samfundsøkonomiske forhold, og som hver især kan påvirke størrelsen på nettodækningsgraden, jf. boks 2. Eksempelvis bliver nettodækningsgraden påvirket af boligpriserne og skattereglerne i både året, hvor personerne pensioneres og året, hvor de fylder 59 år. Hvis den beregnede lejeværdi af egen bolig tages ud af nettodækningsgraden, er der dog stadig stor variation og endda større variation, end hvis den beregnede lejeværdi af egen bolig indgår. Hvis man derimod sammenligner bruttodækningsgraden, dvs. indkomsten før skatter og fradrag, så fluktuerer dækningsgraden knap så meget, den er dog stadig høj i årene 2006-2008.

Boks 2. Lejeværdi af egen bolig, fradrag for renteudgifter og indkomstskatters betydning for nettodækningsgraden

Analyserapport 2019:1
Akademikeres indkomst
før og efter pensionering
Forsikring & Pension

For akademikere er den gennemsnitlige nettodækningsgrad på 82 pct. i 2017. Hvis lejeværdien for egen bolig tages ud af den disponible indkomst, falder den gennemsnitlige nettodækningsgrad til 76 pct. Hvis der kun tages udgangspunkt i indkomsten før skat og fradrag for renteudgifter samt uden lejeværdien af egen bolig, er den gennemsnitlige dækningsgrad 70 pct. Dækningsgraden bliver dermed væsentlig lavere, når der ses på bruttoindkomster frem for nettoindkomster. Dette skyldes, at skattefradrag udgør en større del af indkomsten for lave indkomster end for høje indkomster, og færre pensionister betaler topskat, så gennemsnitsskatteprocenten vil derfor være lavere for 65-årige end for 58-årige.^{A)}

Gennemsnitlig dækningsgrad for akademikere, 2017

	-- Pct. --
Nettodækningsgrad	82
Nettodækningsgrad ekskl. lejeværdi af egen bolig	76
Bruttodækningsgrad ^{B)}	70

Anm.: Dækningsgraden er beregnet for pensionister, som primo 2017 er 65 år. Der er kun medtaget dækningsgrader mellem 0 og 250 pct. Udbetalinger fra aldersopsparing og kapitalpension indgår ikke i beregningerne.

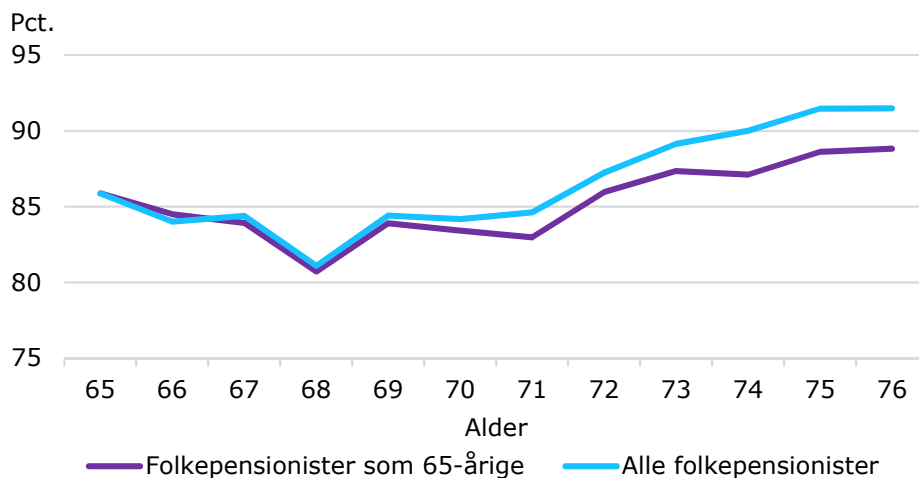
Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmark Statistik.

For at sammenligne en persons indkomst som 58-årig og som 65-årig, vil det være bedst at anvende nettodækningsgraden. Dette skyldes, at skattesystemet kan have ændret sig i de to år, og dette kommer til udtryk i nettodækningsgraden. Derudover kan en person gå fra at være ejer til lejer eller omvendt, og for at de to indkomster kan sammenlignes, skal lejeværdien af egen bolig medtages i nettodækningsgraden.

- A) Gennemsnitsskatten er 38 pct. for 58-årige og 32 pct. for 65-årige, jf. tabel C.3 og C.4 i bilag.
- B) Bruttodækningsgrad er nettodækningsgrad fratrukket lejeværdi af egen bolig og fradrag for renteudgifter og indkomstskatter.

Nettodækningsgraden varierer også over pensionisttilværelse, jf. figur 3. Hvis der tages udgangspunkt i 65-årige pensionister i 2006, som følges de efterfølgende 11 år, er deres nettodækningsgrad nogenlunde konstant de første syv år (undtagen som 68-årige), hvorefter den stiger. Det lave niveau i det 68. år, og stigningen efter det 71. år skyldes hovedsagelig udviklingen i konjunkturerne, indkomst- og skattereglerne. 65-årige pensionister i 2007 vil således have tilsvarende udvikling i dækningsgraden bortset fra, at udviklingen finder sted et alderstrin før, men i samme kalenderår, jf. figur A.1 i bilag.

Figur 3. Nettodækningsgraden over pensionisttilværelsen, 2006-2017

Anm.: I opgørelsen sammenlignes den disponible indkomst i det år, hvor de i året er hhv. 65 år, 66 år, osv., med deres disponible indkomst i 1999, hvor de fylder 59 år. I kurven "Folkepensionister som 65-årige" indgår kun personer, som er pensioneret som 65-årige i 2006, og ikke de som bliver pensioneret senere. Dvs. man følger de samme pensionister som 65 år og til og med 75 år. I kurven "Alle folkepensionister" indgår alle nytildgæede pensionister, dvs. personer, som ikke er pensioneret som 65-årige, men som bliver det i en senere alder.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmark Statistik.

Hvis der også medtages nytildgæede pensionister i beregningen af nettodækningsgraden - dvs. inkl. 65-årige akademikere i 2006, som pensioneres senere end 2006 - bliver nettodækningsgraden højere. En senere tilbagetrækning påvirker altså nettodækningsgraden positivt. Dette ses der nærmere på i nedenstående afsnit.

4. Tilbagetrækning og dækningsgrad

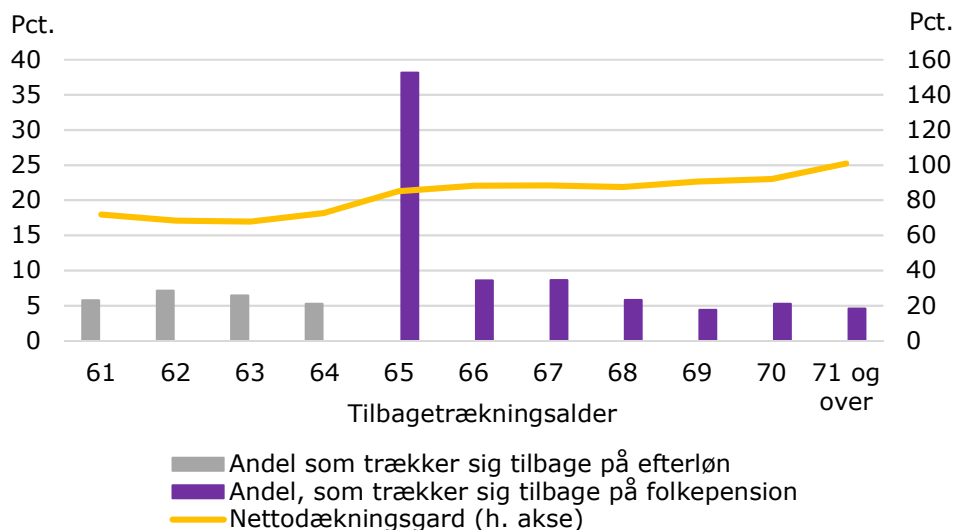
Nettodækningsgraden vil alt andet lige stige for de akademikere, som vælger at trække sig senere, da akademikere har mulighed for at spare op til pension i længere tid, og har mulighed for at udsætte udbetalingen af sin pensionsopsparing og folkepension. Dækningsgraden er også højere for de akademikere, som trækker sig tilbage senere, jf. figur 4.¹ Det er dog ikke nødvendigvis personer med samme indkomster, som eksempelvis trækker sig tilbage som 61-årige og 63-årige, hvilket også forklarer, hvorfor 61-årige pensionister har en højere dækningsgrad end personer, som trækker sig tilbage som 63-årige.

Tre fjerdedele af alle akademikere, som går på pension i 2016, trækker sig tilbage på folkepension, mens fire ud af ti trækker sig tilbage senere end 65 år. Der er dermed mange akademikere, som vælger at blive ved med at arbejde, også

¹ I figuren er den gennemsnitlige nettodækningsgrad 83 pct. Dette er forskellig for de øvrige beregninger i rapporten, da dækningsgraden i denne figur er beregnet i det første år efter tilbagetrækning, og ikke kun for 65-årige. Derudover er der kun medtaget personer i arbejdstyrken i perioden op til pensionering.

selvom de har mulighed for at gå på pension, hvilket også er en væsentlig grund til, at akademikere har en høj dækningsgrad.

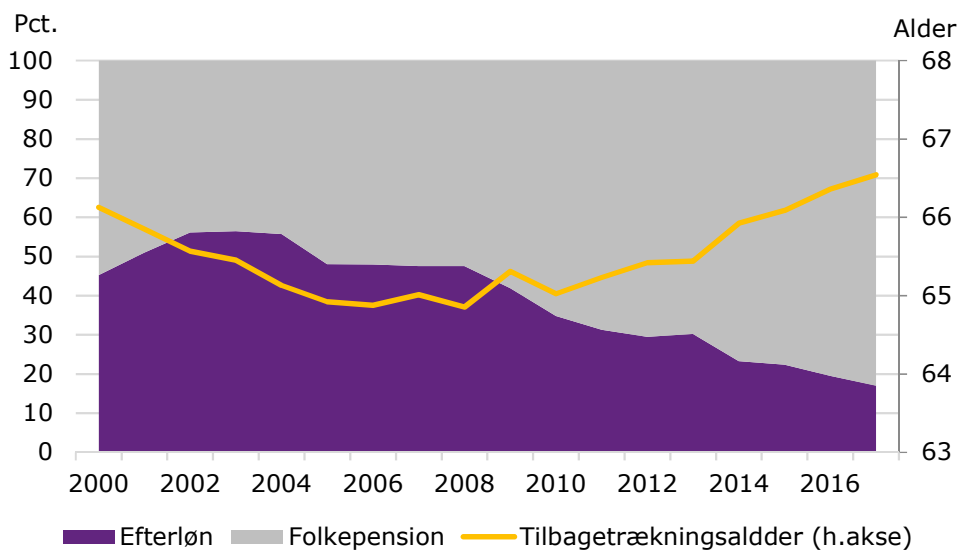
Figur 4. Akademikeres tilbagetrækningsalder fra arbejdsmarkedet og deres nettodækningsgrad det første år som pensionist, 2017

Anm.: Tilbagetrækningsalderen er beregnet i 2016, mens nettodækningsgraden er beregnet i 2017. Nettodækningsgraden er den disponible indkomst det første hele kalenderår som pensionist i forhold til den disponible indkomst i kalenderåret, hvor man fylder 59 år. Personer er tilbagetrukket fra arbejdsmarkedet, hvis de får udbetalt efterløn eller folkepension og samtidig ikke har en væsentlig erhvervsindkomst svarende til 115.000 kr. om året (2016-priser). Derudover har de en erhvervsindkomst på under 5.000 kr. (2007-priser) i kalenderåret, efter de er tilbagetrukket. Der ses kun på personer, som er en del af arbejdsstyrken og er fuld skattepligtige i perioden op til tilbagetrækningspunktet.
Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmark Statistik.

Historisk set vælger flere akademikere at trække sig senere fra arbejdsmarkedet i dag i forhold til for ti år siden. I 2017 trak 83 pct. af akademikerne sig tilbage på folkepension, mens godt halvdelen trak sig tilbage på folkepension i 2007, jf. figur 5. Dette forhold - samtidig med, at akademikerne går senere på efterløn - har øget tilbagetrækningsalderen med 1½ år fra 2007 til 2017. Hvis nettodækningsgraden beregnes i det første år efter tilbagetrækning, som i figur 4, har den senere tilbagetrækning i de sidste ti år alt andet lige fået akademikeres nettodækningsgrad til at stige.

Figur 5. Tilbagetrækningsalderen for akademikere, og andelen som trækker sig tilbage på efterløn og folkepension, 2000-2017

Anm.: Der er et databrud mellem 2009 og 2010. Tallene for 2017 er foreløbige. Tilbagetrækningen kan ske ved, at en person får udbetalt efterløn eller folkepension og samtidig ikke har en væsentlig erhvervsindkomst (lønindkomst og overskud fra selvstændig virksomhed) svarende til 115.000 kr. om året i 2016-priser. Der ses kun på personer, som er en del af arbejdsstyrken.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmark Statistik.

5. Akademikeres dækningsgrad fordelt på uddannelsesretning

De enkelte nettodækningsgrader varierer inden for uddannelsesretningerne for akademikere. De laveste gennemsnitlige dækningsgrader blandt akademikere findes hos personer med en uddannelse inden for pædagogvidenskab og naturvidenskab, jf. tabel 1. De højeste gennemsnitlige dækningsgrader blandt akademikere findes inden for dyrlæge, fødevarer og landbrug samt jura, psykologi, økonomer mv. Der er stor forskel på de enkelte individers dækningsgrad inden for de enkelte uddannelsesretninger. Spedningen på dækningsgraderne er mindst for akademikere inden for pædagogik, mens dækningsgraderne for arkitekter mv. har den største spedning.

Tabel 1. Nettodækningsgraden fordelt på uddannelsesretninger for akademikere, 2017

	Gnm.	P25	P50	P75	Antal
	----- Pct. -----				- Pers. -
Pædagogik	74	60	73	84	89
Biologi, matematik, fysik	79	61	76	90	159
Læge, tandlæge, farmaceut	80	60	76	94	284
Ingeniør	82	55	77	92	155
Sprog, historie og teologi	84	64	79	94	379
Arkitekt, musik	85	61	81	102	112
Jura, psykologi, økonomi, samfund	85	62	81	99	403
Dyrlæge, fødevarer, landbrug	87	64	80	102	65
Alle	82	62	78	95	1.646

Anm.: Dækningsgraden er beregnet for 65-årige folkepensionister primo 2017. Der kun medtaget dækningsgrader mellem 0 og 250 pct. Ydelser fra aldersopsparing og kapitalpension indgår ikke i beregningerne. P25 er 25 pct. kvartilen, P50 er medianen, og P75 er 75 pct. kvartilen. For hver uddannelsesretning er der nævnt de mest hyppigste uddannelser. Andre uddannelser kan ses i tabel B.1 i bilag. Tallene er beregnet for alle uddannelser inden for uddannelsesretningen.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmark Statistik.

Både akademikere i og uden for arbejdsstyrken før pensionering indgår i beregningen. Nettodækningsgraden for akademikere i arbejdsstyrken er noget lavere, jf. tabel 2. Dette gælder især uddannelsesretningerne: dyrlæge, fødevarer og landbrug, da disse uddannelsesretninger har en den største andel af personer, som ikke er i arbejdsstyrken.

Tabel 2. Nettodækningsgraden fordelt på uddannelsesretninger for akademikere i arbejdsstyrken som 58-årige, 2017

	Netto- dækningsgrad	Andel i arbejdsstyrken	Antal
	----- Pct. -----		-- Pers. --
Pædagogik	73	93	83
Biologi, matematik, fysik	74	86	137
Læge, tandlæge, farmaceut	76	87	248
Ingeniør	77	85	132
Sprog, historie og teologi	79	87	330
Arkitekt, musik	79	86	96
Jura, psykologi, økonomi	82	88	354
Dyrlæge, fødevarer, landbrug	79	85	55
Alle	78	87	1.435

Anm.: Dækningsgraden er beregnet for 65-årige folkepensionister primo 2017. Der er kun medtaget dækningsgrader mellem 0 og 250 pct. Ydelser fra aldersopsparing og kapitalpension indgår ikke i beregningerne. For hver uddannelsesretning er der nævnt de mest hyppigste uddannelser. Andre mindre hyppige uddannelser kan ses i tabel B.1 i bilag. Tallene er beregnet for alle uddannelser inden for hver uddannelsesgruppe.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmark Statistik.

Lave nettodækningsgrader hos akademikere er udtryk for, at de betaler en lavere andel af deres indkomst ind til pension end andre akademikere, eller at de har sparet op til pension i kortere tid i forhold til andre akademikere. Akademikere

inden for pædagogik og læger, tandlæger og farmaceuter er blandt de akademikere, som har de laveste gennemsnitlige nettodækningsgrader. Akademikere inden for pædagogik har den laveste gennemsnitlige indkomst som både 58- og 65-årige blandt akademikerne, mens læger, tandlæger og farmaceuter har den højeste gennemsnitlige indkomst som både 58- og 65-årige, jf. tabel C.1 og tabel C.2 i bilag. Lave nettodækningsgrader er dermed ikke nødvendigvis et udtryk for, at man har en lav disponibel indkomst som 65-årige eller en høj disponibel indkomst som 58-årige.

De fleste akademikere har en pensionsformue året inden de bliver folkepensionist. Bedst ser det ud for læger, tandlæger og farmaceuter, hvor 96 pct. har en arbejdsmarkedspension eller en privattegnet pension, jf. tabel 3. Tjenestemandspensioner indgår dog ikke i nedenstående opgørelse.

Tabel 3. Andel af 63-årige med en pensionsformue, 2015

	Livsvarig ydelse	Ratepension	Engangs- beløb	Pensioner i alt
	----- Pct. -----			
Pædagogik	67	69	63	91
Biologi, matematik, fysik	86	64	53	92
Læge, tandlæge, farmaceut	79	82	72	96
Ingeniør	79	78	70	91
Sprog, historie og teologi	83	64	58	94
Arkitekt, musik	85	58	54	93
Jura, psykologi, økonomi	84	66	55	94
Dyrlæge, fødevarer, landbrug	88	68	58	95
Alle	82	68	56	93

Anm.: I beregningen indgår ikke tjenestemandspension, ATP og LD. I beregningen indgår kun de personer, som er i beregningen af nettodækningsgraden for 2017, dvs. personer, som bliver folkepensionister som 65-årige. Pensionsformuen er opgjort i 2015, hvor personerne er 63 år primo året. Hvis personerne har trukket sig tilbage tidligere, fx på efterløn, har de haft mulighed for at få udbetalt noget af deres pensionsformue. For hver uddannelsesretning er der nævnt de mest hyppigste uddannelser. Andre mindre hyppige uddannelser kan ses i tabel B.1 i bilag. Tallene er beregnet for alle uddannelser inden for hver uddannelsesgruppe.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmark Statistik.

Størrelsen på pensionsformuen inden folkepension varierer dog meget inden for de akademiske uddannelsesretninger. Ingeniører, læger, tandlæger og farmaceuter har den største gennemsnitlige pensionsformue, som er på over 4 mio. kr., jf. tabel 4. Arkitekter og akademikerne inden for pædagogik har i gennemsnit en pensionsformue på under 2 mio. kr.

Tabel 4. Gennemsnitlig pensionsformue for 63-årige akademikere, 2015

	Livsvarig ydelse	Ratepension	Engangs- beløb	Pensioner i alt
	----- 1.000 kr. -----			
Pædagogik	886	316	185	1.387
Biologi, matematik, fysik	1.943	785	322	3.050
Læge, tandlæge, farmaceut	2.444	1.293	525	4.261
Ingeniør	1.790	1.909	593	4.292
Sprog, historie og teologi	1.527	437	234	2.197
Arkitekt, musik	1.074	587	194	1.855
Jura, psykologi, økonomi	2.341	999	338	3.678
Dyrlæge, fødevarer	1.718	736	343	2.797
Alle	1.891	910	351	3.152

Note: I beregningen indgår ikke tjenestemandspension, ATP og LD. I beregningen indgår kun de personer, som er i beregningen af nettodækningsgraden for 2017, dvs. personer, som bliver folkepensionist som 65-årige. Pensionsformuen er opgjort i 2015, hvor personerne er 63 år primo året. Hvis personerne har trukket sig tilbage tidligere, fx på efterløn, har de haft mulighed for at få udbetalt noget af deres pensionsformue. For hver uddannelsesretning er der nævnt de mest hyppigste uddannelser. Andre uddannelser kan ses i tabel B.1 i bilag. Tallene er beregnet for alle uddannelser inden for hver uddannelsesgruppe.
 Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmark Statistik.

Grunden til, at uddannelsesretningerne med små privattegnede ordninger og arbejdsmarkedspensionsformuer stadig kan have en høj dækningsgrad, er, at de har en anden indkomst udover privattegnede og arbejdsmarkedspensioner, så som offentlige pensioner, tjenestemandspensioner og formueindkomst, jf. tabel C.4. Eksempelvis får pædagogiske akademikere en tjenestemandspension udbetalt gennemsnitligt over 100.000 kr. i 2017, mens arbejdsmarkedspensioner og privattegnede pensioner kun er knap 75.000 kr., jf. tabel 5.

Tabel 5. Udbetalte private pensioner for 65-årige pensionister, 2017

	Tjeneste- mands- pension	ATP	Arbejdsmarkeds- pensioner og pri- vate pensioner	I alt
	----- 1.000 kr. -----			
Pædagogik	102	12	73	188
Biologi, matematik, fysik	2	11	176	189
Læge, tandlæge, farmaceut	67	11	204	281
Ingeniør	10	14	158	283
Sprog, historie og teologi	26	11	128	164
Arkitekt, musik	10	12	101	124
Jura, psykologi, økonomi	35	12	194	241
Dyrlæge, fødevarer	25	12	141	179
Alle	34	12	160	206

Anm.: Alle beløbene er før skat. I beregningen indgår kun de personer, som er i beregningen af nettodækningsgraden for 2017, dvs. personer, som bliver folkepensionister som 65-årige. For hver uddannelsesretning er der nævnt de hyppigste uddannelser. Andre uddannelser kan ses i tabel B.1 i bilag. Tallene er beregnet for alle uddannelser inden for hver uddannelsesgruppe.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmark Statistik.

6. Konklusion

De fleste af de nuværende pensioneret akademikere har en relativ høj dækningsgrad i forhold til andre videregående uddannelsesniveauer, men der er dog forskel mellem uddannelsesretninger for akademikere. Akademikeres nettodækningsgrad er i gennemsnit på 82 pct. i 2017, mens den varierer fra 74 til 87 pct. for de enkelte uddannelsesretninger. De laveste gennemsnitlige dækningsgrader blandt akademikere findes hos akademikere inden for pædagogik mens de højeste gennemsnitlige dækningsgrader blandt akademikere findes hos uddannelserne inden for dyrlæge, fødevarer og landbrug mv.

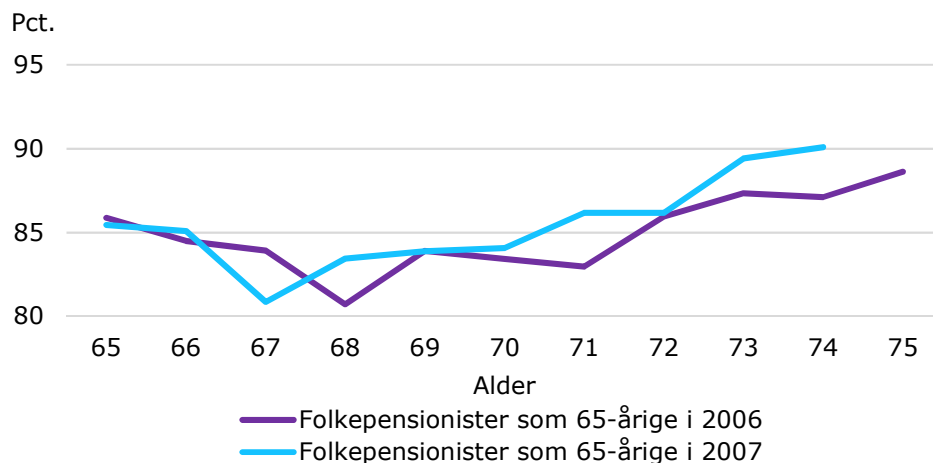
Lave nettodækningsgrader udtrykker ikke nødvendigvis, at akademikerne inden for uddannelsesretningerne har en lav disponibel indkomst som 65-årige eller en høj disponibel indkomst som 58-årige. Lave nettodækningsgrader er derimod typisk et udtryk for, at der er betalt en lavere andel af indkomsten ind til pension, end andre grupper har indbetalt. Alle akademikere har dog sparet op til pension. Nogle uddannelsesretninger har fortrinsvis tjenestemandspensioner, mens andre har sparet op i primært arbejdsmarkedspensioner og private pensioner.

A. Bilag om dækningsgrader for 65-årige i 2006 og 2007

Analyserapport 2019:1
Akademikeres indkomst
før og efter pensionering

Forsikring & Pension

Figur A.1. Nettodækningsgrad for akademikere fordelt på alder, 2006 og 2007

Anm: I opgørelsen sammenlignes den disponible indkomst i det år, hvor de primo året er hhv. 65 år, 66 år, osv., med deres disponible indkomst i det kalenderår, hvor de fylder 59 år. I kurven "Folkepensionister som 65-årige" indgår kun personer, som er pensionerede som 65-årige i 2006, og ikke de som bliver pensioneret senere. Dvs. man følger de samme pensionister som 65 år og til og med 75 år. I kurven "Alle folkepensionister" indgår også nytildgåede pensionister, dvs. personer, som ikke kun er pensioneret som 65-årige, men som bliver det i en senere alder.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmark Statistik.

B. Bilag om gruppering af akademiske uddannelser

Analyserapport 2019:1
Akademikeres indkomst
før og efter pensionering
Forsikring & Pension

Tabel B.1. Uddannelser inden for de enkelte uddannelsesretninger hos akademikere

Uddannelsesretning	Uddannelser og titel
Pædagogikvidenskab	Pædagogik (cand.pæd.), Psykologi-pædagogik (cand.psyk.pæd.), Humanistisk-pædagogik (cand.hum.pæd.), Gymnasiepædagogik, Voksenuddannelse (master)
Humanvidenskab og teologi	Dansk (cand.phil.), Engelsk (cand.mag.), Fransk studier (cand.mag.), Historie (cand.mag.), Humanistisk/teologisk Indv.udd. lang videregående, Norsk filologi (cand.mag.), Teologi (cand.theol.), Tysk (cand.mag.)
Kunstnerisk videnskab	Arkitekt (cand.arch.), Instrumentalist/sanger, almen musik-pædagogik
Naturvidenskab	Biologi (cand.scient.), Fysik (cand.scient.), Geografi (cand.scient.), Matematik (cand.scient.), Naturvidenskab Indv.udd. lang videregående
Samfundsvidenskab	Erhvervsøkonomi (cand.merc.), Jura (cand.jur.), Psykologi (cand.psych.), statskundskab (cand.scient.pol.), Samfundsvidenskab Indv.udd. lang videregående, Økonomi (cand.oecon/cand.polit.)
Teknisk videnskab	Bygning (civiling.kand.), Civilingeniør kand. u.n.a., Elektro (civiling.kand.), Kemi (civiling.cand.polyt.), Landinspektør, Maskin (civiling. cand.polyt.), Teknisk Indv.udd. lang videregående
Landbrug- og fødevarer-videnskab	Havebrugsvidenskab gartneri (cand.hort.), Landbrugsvidenskab (cand.agro.), Ilevnedsmiddelvidenskab (cand.brom.), Landskabsarkitektur (cand.hort.arch.), Teknologisk-samfundsvis. Planlægning (cand.techn.soc.), Veterinærvidenskab (cand.med.vet.)
Sundhedsvidenskab	Farmaci (cand.pharm.), Læge (cand.med.), Tandlæge (cand.odont.)

Anm.: Der er kun medtaget uddannelser, som udgør mindst 5 pct. inden for uddannelsesretningen.

C. Bilag om indkomster for akademikere

Analyserapport 2019:1
Akademikeres indkomst
før og efter pensionering
Forsikring & Pension

Tabel C.1. Disponibel indkomst som 58-årige fordelt på uddannelsesretning for akademikere, 2010

	Disponibel indkomst som 58-årige					Gnm.
	10 pct. perc.	25 pct. perc.	50 pct. perc.	75 pct. perc.	90 pct. perc.	
	----- 1.000 kr. -----					
Pædagogik	192	281	311	360	405	309
Biologi, matematik, fysik	147	259	350	394	503	344
Læge, tandlæge, farmaceut	249	319	386	524	693	435
Ingeniør	143	247	359	496	612	392
Sprog, historie og teologi	153	238	304	357	411	299
Arkitekt, musik	152	208	287	349	405	310
Jura, psykologi, økonomi	167	269	345	450	564	383
Dyrlæge, fødevarer mv.	168	240	325	375	429	311
Alle	163	260	334	413	541	358

Anm.: Der er kun medtaget personer, som er pensioneret som 65-årige i primo 2017, og som har en dækningsgrad mellem 0 og 250 pct. Indkomsten som 58-årige bliver fremskrevet med DA's lønstigningstakt, så indkomsten som 58-årige og 65-årige er sammenlignelige. For hver uddannelsesretning er der nævnt de hyppigste uddannelser. Andre uddannelser kan ses i tabel B.1 i bilag. Tallene er beregnet for alle uddannelser inden for uddannelsesretningen.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmark Statistik.

Tabel C.2. Disponibel indkomst som 65-årige fordelt på uddannelsesretning for akademikere, 2017

	Disponibel indkomst som 65-årige					Gnm.
	10 pct. perc.	25 pct. perc.	50 pct. perc.	75 pct. perc.	90 pct. perc.	
	----- 1.000 kr. -----					
Pædagogik	131	175	222	268	299	223
Biologi, matematik, fysik	127	182	241	314	373	253
Læge, tandlæge, farmaceut	169	241	311	398	474	320
Ingeniør	121	167	247	353	467	290
Sprog, historie og teologi	137	175	229	277	339	234
Arkitekt, musik	122	155	207	271	345	234
Jura, psykologi, økonomi	139	188	265	373	457	292
Dyrlæge, fødevarer mv.	141	186	250	307	358	245
Alle	134	182	251	332	420	270

Anm.: Der er kun medtaget personer, som er pensioneret som 65-årige i primo 2017, og som har en dækningsgrad mellem 0 og 250 pct. For hver uddannelsesretning er der nævnt de hyppigste uddannelser. Andre uddannelser kan ses i tabel B.1 i bilag. Tallene er beregnet for alle uddannelser inden for uddannelsesretningen.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmark Statistik.

Tabel C.3. Indkomsternes sammensætning for 58-årige akademikere, 2010

	Rente- udgifter	Skat	Lejeværdi af egen bolig	Offentlige overførsler	Private pensioner	Rente- indtægter	Rest- indkomst	Erhvervs- indkomst	Person- indkomst
----- 1.000 kr. -----									
Pædagogik	25	164	32	15	17	3	1	431	467
Biologi, matematik, fysik	18	194	44	37	26	9	5	434	513
Læge, tandlæge, farmaceut	35	269	62	16	63	26	7	566	678
Ingeniør	25	219	63	41	18	32	10	472	574
Sprog, historie og teologi	23	152	41	35	18	12	2	366	434
Arkitekt, musik	30	150	50	52	18	60	1	308	441
Jura, psykologi, økonomi	30	230	53	27	25	34	4	500	591
Dyrlæge, fødevarer, landbrug	26	155	46	36	12	9	2	388	447
Alle	27	202	50	31	28	24	5	450	538

Anm.: Restindkomst er indkomster, som ikke kan grupperes i offentlige overførsler, formueindkomst, private pensioner og erhvervsindkomst, f.eks. tilbagebetalt efterlønsbidrag, hædersgaver og honorarer. Derudover er restindkomst fratrukket betalt underholdbidrag. I beregningen indgår kun de personer, som er i beregningen af nettodækningsgraden for 2017, dvs. personer, som bliver folkepensionister som 65-årige.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmark Statistik.

Tabel C.4. Indkomsternes sammensætning for 65-årige pensionister, 2017

	Rente- udgifter	Skat	Lejeværdi af egen bolig	Offentlige overførsler	Private pensioner	Rente- indtægter	Rest- indkomst	Person- indkomst
----- 1.000 kr. -----								
Pædagogik	12	88	34	91	188	9	0	289
Biologi, matematik, fysik	9	96	53	98	189	20	-2	305
Læge, tandlæge, farmaceut	14	134	69	89	281	35	-4	400
Ingeniør	11	105	70	97	183	57	0	337
Sprog, historie og teologi	11	84	47	104	164	16	-1	283
Arkitekt, musik	14	81	60	111	124	35	-1	269
Jura, psykologi, økonomi	12	121	58	97	241	33	-4	367
Dyrlæge, fødevarer, landbrug	11	94	52	104	179	24	-9	298
Alle	12	103	55	98	194	30	-2	321

Anm.: Restindkomst er indkomster, som ikke kan grupperes i offentlige overførsler, formueindkomst, private pensioner og erhvervsindkomst, f.eks. tilbagebetalt efterlønsbidrag, hædersgaver og honorarer. Derudover er restindkomsten tillagt negativ erhvervsindkomst. I beregningen indgår kun de personer, som er i beregningen af nettodækningsgraden for 2017, dvs. personer, som bliver folkepensionister som 65-årige.

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmark Statistik.

